

VIA-förvaltningen

Mats Berglund, 0247-806 50

mats.berglund@leksand.se

Rättviks kommuns remissvar om Migrations- och asylpakten Ds 2025:30

**Delegationsbeslut fattades av kommunstyrelsen ordförande i enlighet
med Kommunstyrelsens beslut § 177/2025.**

Datum

2026-01-07

Sammanfattning

EU:s migrations- och asylpakt, som antogs 2024, är ett omfattande regelverk som syftar till att skapa ett gemensamt och harmoniserat system för asyl och migration inom EU. Detta är ett svar från Rättviks kommun som är remissinstans.

Beskrivning av ärendet

Rättviks kommun har mottagit Remittering av promemorian Migrations- och asylpakten (Ds 2025:30), volym 1 och 2 2025-11-24, med inbjudan att lämna synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian. Yttrandet ska vara Justitiedepartementet tillhanda senast 2026-01-07.

Förvaltningens bedömning

Rättviks kommun är i grunden positiv till gemensamt och samordnat regelverk inom EU och ser stora fördelar med att ha ett gemensamt regelverk som skapar långsiktighet och kontinuitet inom flyktingmottagandet. Vissa delar av promemorian är dock inte helt utredda och klara och behöver förtydligas eller utredas mer. Svarstiden för promemorian är väldigt kort och alla delar hinner inte gås igenom helt på grund av detta.

Synpunkter

Screening vid yttre gräns (Kap 7)

Rättviks kommun ser flera konsekvenser för de kommuner där screening och gränsförfarande förläggs. Även om man i promemorian generellt hänvisar till att det framöver kommer att vara ett lågt mottagande skriver man också att det vid speciella händelser likt flyktingkrisen 2015 eller Rysslands

storskaliga invasion av Ukraina 2022 kan komma att utökas snabbt med flera screeningsplatser. Kommunen ser detta som problematiskt då kostnaderna kan komma att öka vid dessa tillfällen utan att medel finns till detta. Ett exempel är Kostnader för boendeplatser och behov av beredskap för att hålla dessa platser redo.

Anpassning av svensk rätt till asylprocedurförordningens bestämmelser om företrädare för barn (Kap 15.3.2)

Den nya asylprocedurförordningen föreskriver att varje ensamkommande barn ska ha en juridisk företrädare (t.ex. god man) utsedd inom tre dagar från ankomsten, för att kunna delta i screeningen och informeras om processen. Rättviks kommun anser att detta inte är förenligt med de lagar och regler som finns idag då det endast är överförmyndaren som kan utse god man och att tidsfristen för att utse en god man endast är tre dagar. God man ska också innan de tre dagarna ha haft möjlighet att träffa klienten och sätta in sig i ärendet vilket bedöms som svårt att uppfylla då bristen på gode män är stor redan idag.

Det föreslagna alternativet att låta socialjouren utse en tillfällig god man är inte förenligt med svensk lagstiftning, eftersom socialjouren saknar både mandat och nödvändig kompetens för att fatta sådana beslut. Beslut om godmanskap kan enligt gällande rätt endast fattas av överförmyndaren.

Tillhandahålla kvalificerat stöd inom mottagandet (Kap 18)

Rättviks kommun håller med om att mottagandedirektivets krav på särskilda skyddsåtgärder för barn och andra sårbara grupper innebär att kommunerna får ett ökat ansvar för att tillhandahålla kvalificerat stöd inom mottagandet och vill tydligare se vilka ekonomiska och organisatoriska konsekvenser detta skulle ge till kommunerna. En risk- och konsekvensanalys bör genomföras innan förändringarna genomförs. Det är väsentligt att veta om det kommer innebära ökade personalkostnader eller sjukvårdskostnader som läggs på kommunerna och regionerna.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Beslut

1. Kommunstyrelsen antar VIA-förvaltningens förslag till yttrande avseende Migrations och asylpakten (Ds 2025:30) som sin egen skrivelse.

Ulrica Momqvist (C)
Kommunstyrelsen ordförande

Delges
VIA-förvaltningen
Justitiedepartementet